

DIE AVONDBODE.

ABONNEMENT

AAN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmeestraat, N°. 200.
Bij alle Boekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.

Brieven, Gelden, enz. moeten franco
worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

PREZEN

VOOR 8 MAANDEN,

te Amsterdam..... f 7.—

en Buitengeden francon..... 8.—

Advertentien.

ELKEN REGEL of minder..... f 1.75.

ELKEN regel meer..... 25.

REGEL voor elke advertentie en herhaling..... 25.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en
Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM 4 Jan. Een der dagbladen behelst tot toelichting der rede-
peringen van Z. Exc. den minister van Koloniën, onlangs in de Tweede
kamer der Staten-Generaal uitgesproken, en tot wederlegging van een
artikel, deswege in de *Arnhemse Courant* geplaatst, een ingezonden
stuk, getekend Z., hetwelk wij om zijne belangrijkheid hier laten volgen:

Het zij verre van ons, door dit antwoord de handelingswijze der Regering,
welk opzigt ook, te willen verdedigen; wij zullen ons uitsluitend bepa-
men, tot dat, wat omtrent den minister van Koloniën van den Bosch is
gezegd; geene enkele regels uit de redevoering van dien minister, geene
volgtrekkingen, geene theorieën zullen ons tot leidraad dienen. Wij zul-
len ons tot daadzaken van algemeene notorietit bepalen, en die zullen wel
het beste spreken. Het is ook ons voornemen niet, om punt voor punt ge-
heel artikel te beantwoorden, daar wij, in de wederlegging van slechts
enige hoofdstukken van dat artikel, het geheel zullen trachten te verdui-
liken, en de misslagen van den schrijver zullen kenbaar maken.

Vooraf zij nog aangemerkt, dat hij, die over het stelsel van den minis-
ter van den Bosch, en over den handel wil spreken of schrijven, een en
ander moet kennen, hetgeen bij den schrijver van het artikel zeker het
geval niet is, daar hij anders ter goeder trouw zulke onjuiste redeneringen
niet aan het publiek konde voorleggen; de leden der Staten-Generaal heb-
ben zich dan ook doordrongen van de waarheid van het gezegde van den
minister, daar, zoo de leemingswet alleen de 40 miljoen had bevat met het
artikel 4 der wet, (zonder welk artikel de minister zijne portefeuille niet zoude
hebben behouden.) deze wet, na de geuite gevoelens en stemming der
leden, voorzeker niet eene groote meerderheid, ja wellicht met unanimiteit,
zoude zijn aangenomen; en, is het overigens te onderstellen, dat een man
van den Bosch gedroegtelijke voorstellen aan de Kamer zoude gedaan
hebben, om van den Staat onnodig 40 miljoen af te persen? Dit zoude
echter het geval zijn geweest, indien de beweringen van den schrijver juist
waren.

Laat ons tot de zaak zelve overgaan.
Ieder huis van negotie, dat zonder werkend kapitaal begint, moet vroeg
in de uiterste verlegenheid geraken. Dit toech was het geval bij het
departement van Koloniën. Toen het stelsel van den minister van den Bosch
in werking kwam, namelijk, dat alle Indische producten in het moe-
derland moesten verkocht worden, toen bestond er geen kapitaal. Er moest
daadelijk het eerste jaar 15 miljoen voor het Indisch bestuur naar Java
gezonden worden, zelfs nog alvorens de goederen waren afgezonden; en alzoo
het volgende alle de producten nog niet aangebragt en tot geld ge-
maakt waren, was er eene tweede som van 15 miljoen noodig. Ziedaar
te bron der schuld aan de Handel-Maatschappij, in alle die jaren tot op
circa 40 miljoen gestegen; en waarvoor die uitzendingen noodig waren,
al nader bliken. Deze verlegenheid, intusschen, is door den minister reeds
voor jaren voorzien; op deze wijze voortgaande, zoude de schuld al meer
en meer verhoogt zijn, en door de voorgestelde leening wilde de minister,
of voortzetting van zijn stelsel, dus ten voordeele van den Staat, al het
schadelijke verder voorkomen, en daardoor miljoenen meer aan het land
opleveren. En nu vragen wij, of de minister de wet der 56 miljoen niet
kan verdedigen? Hij wist, zoowel als ieder Nederlander, dat vroeg of laat
de 10 miljoen en 4 miljoen, in deze leening begrepen, door den Staat
niet moeten worden voldaan, of dat men die minder uit de opbrengst
der O. I. bezittingen zal moeten ontvangen, en door het pogen om deze
leening in drie wetten te splitsen, na al hetgeen aan de Natie bekend is,
eene onmogelijkheid scheen geworden te zijn, zoo sprak het wel van zelf,
dat de aanvraag van 40 miljoen voor het departement van Koloniën, door
de weigering der beide andere aanvragen, moest schipbreuk lijden; en die
10 miljoen dus niet bekomen, kon de minister in geweten en waarheid
zeggen, dat door de weigering der geheele leening hij zijn stelsel niet kon
niet volhouden, en dus door den drang der omstandigheden verplicht was,
zijn ontlast te nemen; hij heeft het immers openlijk in de Kamer ver-
klaard, dat hij zonder de 40 miljoen niet kon doorwerken, en zich als
verplicht man tot geene andere financiële hulpmiddelen kon leenen, om in de
behoefte van zijn departement te voorzien.

De meeste redeneringen en gevolgtrekkingen van den schrijver rusten op
de verkeerde veronderstelling, dat men in 10 maanden tijds zou kunnen

oogsten, verzenden, verkoopen en weder remises naar Java doen. Bij de
teregtwijzing daarvan zullen slechts algemeen bekende daadzaken worden
aangevoerd.

De oogst op Java begint in de maand Juli, en vóór dat die geheel bin-
nen is, moet men de maand November afwachten. Toen nu de producten
op Java verkocht werden, hield het Gouvernement bijna maandelijksche vei-
lingen, naar gelang de goederen in de pakhuizen van het Gouvernement
geleverd werden, en daardoor kon het geregeld in deszelfs behoeften voor-
zien, met hetgeen het moederland toen verplicht was nog tot ondersteuning
van deze huishouding te zenden. Thans echter, nu alles naar het moe-
derland moet gezonden worden, verloopen er meer dan 4 tot 6 maanden tot
de oogst op de ter afzending bestemde plaatsen verzameld is. Dit is niet zoo
gemakkelijk als de schrijver veronderstelt; zulks geschiedt gedeeltelijk op
karren en buffels, maar voor een zeer groot gedeelte op 's menschen rug,
uit de binnenlanden naar de stranden van Java. Nu zal de schrijver toch
wel niet veronderstellen, dat men niet meeleens op Java met 150 schepen
kan aankomen, alles in eens laden, alles in eens overvoeren, en alles in eens
in het moederland verkoopen. Die afzendingen hebben aanhoudend en ach-
tervolgens plaats, en komen geregeld aan; een ieder weet nu ook, dat
iedere lading bij hare aankomst niet verkocht wordt, of verkocht kan
worden, zonder de waarde der producten aanmerkelijk te zien dalen,
want niemand zoude heden eene lading koffij tot 30 durven kroopen,
uit vrees, dat morgen eene andere lading tot 29 wierd verkocht. Die on-
zekerheid zoude de koopers met regt voorzigtig doen handelen, en de
maatschappij, die geforceerd zoude moeten verkoopen, zoude zich alle
prijzen moeten laten welgevallen. Neen, een ieder weet het, dat slechts
éene voorjaarsveiling en slechts éene najaarsveiling plaats heeft van koffij,
indigo, specerijen. Daardoor bestaat de verkoop; een ieder voorziet zich
gerust voor den tijd van 6 maanden; de koper is verzekerd, dat in dien
tusschentijd niets meer zal worden ter markt gebragt. Reeds had zich dit
vertrouwen ook bij de Engelschen, Franschen en Americanen gevestigd,
die orders op onze veilingen gaven. Daardoor concentreeren zich de koopers
van geheel Europa op één oogenblik, en ten gevolge daarvan souteneren
zich de prijzen, in weerwil der kolossale hoeveelheden, die op eens worden
aangeboden. — Maar wanneer die veilingen nu hebben plaats gehad, kon
men immers niet veronderstellen, dat men in 15 mill. in specie naar
Indië kan zenden. Wat zoude er van worden, indien men jaarlijks 15 mill.
aan zilver uit de circulatie van het moederland zoude nemen? Maar ook
daarin is voorzien door den reeds bloeienden staat onzer industrie; de Han-
del-Maatschappij zendt thans reeds jaarlijks voor meer dan 6 mill. aan na-
tionale manufacturen naar Indië (maar niet in eens); zij zendt ook opium
en andere artikelen, waarbij 2 a 3 miljoen aan zilver en 1 a 2 miljoen
aan koper gevoerd worden, en na verkoop dier goederen door de factorij
der Ned. Handel-Maatschappij te Batavia, stort zij het provenu daarvan in
de Indische schatkist op Java; en die aanvoeren en die verkoopen op Java
kunnen daar evenmin op één oogenblik plaats hebben, als zulks met de
Oost-Indische producten hier te lande kan geschieden. — Ziedaar, zoo kort
doenlijk, den waarachtigen loop der zaken uiteengezet, waarvan zich een ieder
kan overtuigen, en nu vragen wij, is het mogelijk die handel in 10
maanden te bewerkstelligen? En wanneer het tot geld maken van eenen
oogst op die wijze in 1½ jaar kan plaats hebben, dan moet men zich ver-
wonderen over de orde, die daar moet voortvallen.

De hooge noodzakelijkheid om te zorgen, dat op Java nimmer geldge-
brek zij, zal toch wel niemand willen betwisten; ambtenaar zoowel als Ja-
vaan moet geregeld betaald worden, en hij gebrek aan geld is het Indisch
bestuur verplicht op Java producten te verkoopen, tot nadeel van het moe-
derland. Engelschen, Franschen en Americanen voorzien zich dan aldaar,
verlaten onze veilingen, waardoor de waarde gevoelig aangedaan wordt,
terwijl tevens de vreemdehandels door de mogelijkheid van het bekomen van
retoren, de Java-markten met manufacturen overladen, tot groot nadeel
en bederf onzer reeds zoo krachtig gevestigde industrie.

En hiermede zouden wij kunnen volstaan; want de teregtwijzing, dat
werkelijk 1½ a 2 jaren benodigd zijn, werpt het geheele raisonnement van
den schrijver omver. Evenwel zullen wij nog iets tot opheldering der
verzending der 15 miljoen naar Indië hierbij voegen.

In zijn 3m. zegt de schrijver, dat de minister van Koloniën van produc-
ten spreekt, en leidt ook daarvan gevolgtrekkingen af, die zeer verkeerd

zijn, en voortvloeiende uit gebrek aan kennis van het ingevoerde stelsel en
van de handelingswijze in het algemeen. Zie hier de ophelderingen.

De jaarlijksche opbrengst van Indië is circa 78 miljoen, waaronder aan
producten circa veertig miljoen. De uitgaven zijn circa 54 miljoen. Dus
een overschot voor het moederland van circa 24 miljoen. Die circa 24 mil-
lioen worden in producten overgezonden; dus blijft er nog voor circa 16 mil-
lioen aan producten op Java; maar die worden ook naar het moederland
gezonden, en nu spreekt het van zelf, dat de opbrengst daarvan naar Indië
moet gezonden worden, ten einde te voorzien in de uitgave van 54 miljoen.
Wij zullen in geene becijfering treden, dat die 40 miljoen aan producten
jaarlijks hier te lande meer opbrengen; waaruit anders zouden vrucht, assu-
rantien, commissie, enz. betaald worden? Dat men overigens geen twijfel
moest koesteren omtrent deze waarheid, bewijst, dat die opgaven niet als
veronderstellingen aan de Kamers zijn medegedeeld, maar dat alle de officiële
stukken, zoo wel van den gouverneur van Indië als van den directeur der
cultures en van de residenten van Indië, aan haar zijn aangeboden en
voorgelegd, waaruit zoo duidelijk is te zien, hoe veel meer Indië, vol-
gens de begroting, daar ter plaatse tot in 1843 opgemaakt, zal kunnen
opleveren.

Wij zullen in geene verdere ontwikkelingen treden, omtrent dit heilzame
stelsel, hetwelk reeds door daadzaken deels deugdelijkheid bewezen heeft,
en het is niet wenschelijk, om zulks, door openlijke becijfering verder te
staven, daar ieder Nederlander, die belang in het onderwerp stelt, zich de
kennis daarvan gemakkelijk kan aanschaffen; hetzelfde wordt in de eene of
andere residentie meer of min gewijzigd naar den geest der bevolking, en
wat de planter nu meer van zijnen grond maakt, dan hij aan landrente
moet leveren, welken hij van het gouvernement in pacht heeft, is hij ver-
plicht door de bestaande contracten tot marktprijzen aan het gouvernement,
in deszelfs keuze, af te leveren, en waarvan ook soms het gouvernement
gebruik maakt; de Nederl. Handel-Maatschappij doet het soms ook, om het
ingevoerde stelsel tot heil van het Vaderland te ondersteunen. — Al wat
Java opbrengt, moet door Nederland passeren, en al wat Java noodig heeft,
moet hetzelfde van het Moederland verhoeden; daardoor wordt de Javaan hoe
langer hoe meer aan het Moederland verbonden, terwijl de vreemdehand
er hoe langer hoe vreemder wordt. Wie ziet niet in dit stelsel, dat reeds
aanvankelijk zulke, bijna aan het ongelooftelijke grenzende, vruchten heeft
geleverd, en dat het stelsel van den minister van Koloniën, dat het
stelsel uit zijn verband wordt gerukt, en verdringt de man, die hetzelve
doordacht, uitgewerkt en daargesteld heeft, dat men zonder voldoende ken-
nis aan zijne woorden eene verkeerde uitlegging geeft.

Wat nu de schrijver zegt, wegens de schuld der 40 miljoen aan de Ne-
derlandsche Handel-Maatschappij, zoo moeten wij slechts aanmerken, dat
de minister sedert zijn ingevoerd stelsel in 's Rijks schatkist heeft gestort
ruim 80 miljoen. Overigens heeft hij het in de Kamer gezegd, dat, na
den last ontvangen te hebben, deze gelden bij het Departement van Finan-
ciën te storten, zijn Departement van het gebruik dier gelden geene kennis
draagt; en zoo men zijn Departement ontslaat van de verplichting, om voor
eene zekeren tijd gelden in 's Rijks schatkist te storten, dan is hij in staat
met de Nederl. Handel-Maatschappij af te rekenen, en zich zelve een werkend
kapitaal te creëren. Geeft men intusschen aan zijn Departement een kapitaal van
40 miljoen, om met de Handel-Maatschappij op een' effen voet te komen,
dan zal er voor dit kapitaal altijd eene waarde aan producten zijn, zoo wel
gedeeltelijk hier, als op zee en in de gouvernementen-pakhuizen op Java; want
terwijl men hier eenen oogst verkoopt, is er weder een andere onder weg;
zoo bevat de aanstaande voorjaarsveiling het grootste restant van den oogst
van 1838 en eene kleinigheid van 1839, terwijl het grootste gedeelte van
den oogst van 1839 voorhanden is; en dan zal het gezegde wel waar zijn:
«zonder schuld, maar ook zonder geld.» Doch, voegen wij er bij, dat
er voor meer dan 40 miljoen aan producten aanwezig is, en welke som
slechts 15 miljoen beliep, toen het stelsel van den minister in werking trad.

En nu zien wij daarin niet opgesloten, dat het geldelijk provenu van
ongeoogste producten gebruikt wordt, zoo als de schrijver veronderstelt,
ten gevolge der leening van 40 miljoen. Nu zal het immers ook wel on-
noodig zijn, uit te weiden over het gezegde van den schrijver, betreffende
de 16 miljoen, die voor eenen volgende oogst gezonden zijn.

En hiermede eindigt ons antwoord op het artikel, geplaatst in de *Ar-
nemsche Courant*.

MENGELEWEEK.

ZUSTER LIEFDE.

(Vervolg en Slot.)

Enigen tijd hierna deed zekere D'ABIGNÉ, die, alhoewel nog van eenen
jongen leeftijd, eenen aanzienlijken post bekleedde, aanzooek om hare
hand; rang, vermogen en binnenswaardige persoonlijke hoedanigheden
vermijnden zich om deze verbindtenis wenschelijk te maken, en CLARA
zoonder moeite, hare toestemming. Maar, hoezeer ook haar aanstaande
chagnoot door haar werd bemind en hooggeacht, was haar geluk verbit-
terd door de gedachte, dat, terwijl zij in prachtige kleeding, van bloed-
rood en vrienden omringd, voor het altaar zou staan, FERDINAND
alleen en verlaten, aan nooddrift en ellende ter prooi, zich wellicht in
een hoek van de kerk zou verschuilen, om zijne zuster in haar huwelijks-
waad te zien. Sinds drie maanden had zij niets meer van hem ver-
hoord; zij had hare getrouwde kamerier naar zijne woning gezonden, maar
hij was verhuisd, zonder zijne adres achter te laten.
Eens dat de heer D. opgeroepen dan gewoonlijk scheen, zeide CLARA
het. eene diepe ontroering tot hem: «Mijn vader! verre van ons ligt de
kerk, zoo misschien gebrek; hebt gij dan geene zegeningen ook voor
mij? Wilt gij niet, dat hij in onze vreemde deelen en zich aan onzen dach-
telijke? » De heer D. trok zijne wenkbrauwen te samen en antwoordde:
«Spreek mij niet voor dien ellendige; uw bruidegom heeft in mijnen
naam eene laatste poging beproefd, maar de ongelukkige verwerpt alle ver-
zoeken, en zijn hart is versteend. Spelers, kaarten, dobbelsteenen,
daar het enige, wat hij thans behoeft; ik vloek hem niet, maar eenmaal
als hij weten, dat hij mijne dagen heeft verkort.»

Nog weinige dagen, en CLARA's lot zou onherroepelijk beslist worden,
en zij eenen brief van haren broeder ontvangende luidende als volgt:
«CLARA, herinnert mijn vader zich, dat hij eenen zoon heeft? Begeert
hij, dat die zoon zich vernedert, en vol berouw zich voor zijne voeten werpt,
en hij hem ontfermt in het graf zien dalen? Om u mijne schuld te vol-
doen, en bij gebrek van een ander middel van bestaan, heb ik gespeeld en
twintig duizend frs., op mijn woord van eer, verloren; morgen vroeg moet
in dit geld ontvangen, of ik maak aan mijn rampzalig leven een einde.
Acht! mijne dierbare zuster! ik zal u dan wellicht nimmer wederzien! — zal
wellicht, onder den voet mijn's vaders gebukt, het leven verlaten! — thans
kwelt mij het diepste berouw, maar is er nog bij God en de menschen,
voor den ongelukkigen FERDINAND, eenige genade te hopen? Ik zal uw
antwoord tot morgen ochtend, ten tien ure, in de straat.... D., afwach-
ten. Het zal voor mij de dood of het leven zijn!»

doen, en bij gebrek van een ander middel van bestaan, heb ik gespeeld en
twintig duizend frs., op mijn woord van eer, verloren; morgen vroeg moet
in dit geld ontvangen, of ik maak aan mijn rampzalig leven een einde.
Acht! mijne dierbare zuster! ik zal u dan wellicht nimmer wederzien! — zal
wellicht, onder den voet mijn's vaders gebukt, het leven verlaten! — thans
kwelt mij het diepste berouw, maar is er nog bij God en de menschen,
voor den ongelukkigen FERDINAND, eenige genade te hopen? Ik zal uw
antwoord tot morgen ochtend, ten tien ure, in de straat.... D., afwach-
ten. Het zal voor mij de dood of het leven zijn!»

Gedurende eenige oogenblikken bleef het arme meisje als verpletterd, en
een maalstroom van gedachten overweldigde haar, zonder dat haar zwaar
geschokte geest een besluit kon nemen. Zij durfde zich niet tot haren vader
wenden, daar zij vreesde, dat, indien hij van deze laatste omstandigheid
onderrigt was, hij FERDINAND zou vervloeken. Zij bracht den nacht in eene
vreesselijke onzekerheid door, maar zocht eindelijk haren troost in een vurig
gebed, dat haar eenigzins opbeurde, en met nieuwe veerkracht bezielde.
Met het aanbreeken van den dag stond zij op, kleedde zich aan in haast,
en bevond zich, voor het eerst van haar leven, ten zeven ure des morgens,
in het hart van den winter, alleen op de straat! Het sneeuwde, de wind was
koud en doordringend. CLARA trad echter voort, zonder zich te bedenken.
Ik moet mijnen broeder redden, dacht zij; hoe zwaar deze pligt ook voor
mij zijn moge, moet ik mij daardoor niet laten afschrikken. Doch in hare
verstrooiing, werd zij eene chais, in volen ren, niet gewaar, welke haar
bijna omwierp. Een welgekleed man sprong terstond daaruit, en vatte haar
ontroerd bij den arm, uitroepende: «CLARA! Hemel! zijt gij het?» Het
was de heer D'ABIGNÉ. CLARA sidderde, doch verzamelde alle hare krach-
ten, om te antwoorden: «ALFRED, hoe gelukkig, dat wij elkander
ontmoet zijn! — ik ging juist naar u toe.» — «Naar mij, CLARA! al-
leen! en op dit uur?» — «Ja, want ik moet u volstrekt spreken.»
Hij stak eene bevende hand naar haar uit, om haar te helpen in het rij-
tuig te stijgen, toen eene invalende gedachte het meisje terug hield.
«Neen,» riep zij uit: «hier, voor God wil ik u spreken.» Juist opende
men de deuren der kerk van....., die nog geheel verlaten en half in
de schemering gehuld was. CLARA geleidde haren bruidegom in eene kapel.
«D'ABIGNÉ,» sprak zij toen, «beint gij mij geoorlog, en mij eene

allergewichtigste dienst, boven alle erkentelijkheid verheven, te bewijzen?
Wilt gij mij twintig duizend fr. leenen?» — «Twintig duizend fr., CLARA?
aan u? en waarom?» — «Ja, en ik moet ze vóór tien ure hebben; ik
smek u, in naam van al wat heilig is, leen mij dit geld!» De heer D'AB-
IGNÉ zag haar met schrik en verbazing aan. «Luister,» vervolgde zij; «ik
ben veel minder rijk dan gij; ik weet, dat dit eene zeer aanzienlijke som
is, die gij van uwe inkomsten niet kunt afzonderen, zonder u fortuin zeer
te benaudeelen. Maar gij hebt mij eene al te prachtige eerbelle geschonken:
verkoop die, gij hebt mij twaalf honderd fr. voor mijn toilet toegezegd, en
ik beloof u, dat ik mij even zoo goed zal kleeden als de vrouwen uwer vrien-
den. O, weiger mij niet, ALFRED! ik smek u, geef mij vóór tien ure deze
som, buiten weten van een ieder, en vooral van mijn vader!» — «CLARA,»
zeide de heer D'ABIGNÉ, met steeds toenemende onrust; «CLARA, in 's He-
mels naam, bedaar, welk verschrikkelijk geheim wilt gij ons verbergen?» —
«Zweer mij het te zullen bewaren, en ik zal u alles toevertrouwen.» — «Ik
zweer het u!» — «Welnu, lees dit geschrift.» Tevens overhandigde hij hem
den brief van FERDINAND; terwijl D'ABIGNÉ dien las, viel zij op hare knieën
voor het altaar, en bleek, met ten Hemel gevestigde oogen, waaruit een
vloed van tranen de koude marmeren steenen besproeiende, wachtte zij met
een angstig hart kloppen de beslissing van haren bruidegom af. — «Ge-
lietle en edelmoedige CLARA,» sprak deze eindelijk: «sta op; niet alleen
bewillig ik in uw verzoek, maar zal zelf uwen vader het geld brengen.»
Hare blijdschap was onuitsprekelijk, en D'ABIGNÉ met hieldevolle blikken
aanzien: «Mijn geheele leven,» riep zij uit, «zal u mijne dankbaarheid
toon!» — «CLARA,» hernam D'ABIGNÉ, «binnen twee uren zal uw broe-
der het geld ontvangen; en hij zou de schandelijkste der menschen zijn, in-
dien nwo edelmoedigheid hem niet tot inkeer bragt. Vaarwel! ga spoedig
naar huis, opdat uw vader uwe afwezigheid niet bemerke.» — «D'ABIGNÉ
haatte zich CLARA te verlaten, om zich de benodigde som te verschaffen.

Twee uren daarna trad hij de kamer van den heer D. binnen, nam CLARA
bij de hand en geleidde haar naar den grijsaard. «Mijn vader,» zeide hij,
«uwe kinderen brengen u een geschenk, bij gelegenheid van hun huwelijk.»
Daarop overhandigde hij hem eenen brief van FERDINAND. De heer D. las
het volgende:

Bij deze gelegenheid willen wij echter ook onze wijze van zien vermelden; omtrent eenige aanmerkingen op dezelfde redevoering van den minister van den Bosch, voorkomende in het H. B. van 27 Dec., in het artikel: «Nader Beveiligingen op de bevestigingen over de Beveiligingswet.»

De minister heeft wel degelijk, zowel in de Indië als hier te lande, een hypothecair verband doen leggen op de domeinen in onze Oost-Indische Bezittingen, voor de daarop gevestigde schuld; dit zijn denkbeelden heeft hij gesteld door de handelingen van het Britsch gouvernement jegens dezelfde gouverneur Raffles; en betere staving zoude moeilijk te vinden zijn. Wij hebben echter niet gezien, dat hij dit gezegd als een bepaalde daadzaak aan de Kamer heeft willen opdringen; dat blijkt uit hetgeen hij er bij die gelegenheid heeft bijgevoegd. Hij heeft ook niet gezegd, om opzettelijk een schuld te creëren, om daarvoor de domeinen der bezittingen te hypothequeren; maar hij heeft willen doen zien, dat wanneer die schuld al gemaakt moet worden, daarvoor alsdan een hypothecaire inschrijving op die domeinen moet genomen worden.

Het is waarlijk bedroevend, dat in de dagbladen over dergelijke onderwerpen moet gehandeld worden, dat men zelfs den minister gedwongen heeft, openlijk zijne particuliere gevoelens omtrent de Koloniën mede te deelen. Men doet daardoor aan een vrees gelooven, die werkelijk niet bestaat, want met den bloei van het eiland Java is deszelfs versterking ook op de krachtadigste wijze bevorderd. De rust en welvaart, die er heerschen, de hoogst belangrijke vestingwerken, de schoone en prachtige armee, moeten ons van alle vrees vrijwaren. Ook dit is het werk van den minister van den Bosch. De Hemel geve, dat zijne afrede deze geruststelling niet verminderde.

— Z. Exc. de minister van Financiën heeft ter kennis van de daarbij belanghebbenden gebracht, dat dagelijks, (zom- en feestdagen uitgezonderd), te beginnen met de maand Januarij 1840, bij de Nederlandsche Bank te Amsterdam, en ten kantore van de overige agenten van den algemeenen rijks-kassier in de hoofdsteden der provincien, alsmede te Rotterdam, respectievelijk en vervolgens na de verschijppagen in 1840, zal worden go- vaceerd tot de voldoening van de twaalf maanden renten, tegen vier ten honderd, op de onopgezegd gebleven schatkist-biljetten, ingevolge gezegde wet uitgegeven (f 24 voor die van f 600, f 12 voor die van f 300, en f 6 voor die van f 150).

— Z. M. heeft de toepassing van Hoogstedszels besluit van 2 November 1838, waarbij eenige nadere bepalingen ten aanzien van den trek, door de aardappelen-stokers te verantwoorden, zijn vastgesteld, nog gedurende de eerste zes maanden van dit jaar doen uitstrekken, en mitsdien den aanslag van de daarbij belanghebbende fabrikan ten tot den laatste Junij van dit jaar, volgens Hoogstedszels vroeger besluit van 26 October 1835, doen regelen.

— Door Z. M. is bepaald, dat gedurende dit jaar de werkzaamheden van de opmeting, peiling en kaarttelling der hoofd-rivieren, als mede tot de invoering van een algemeen stelsel van peilschalen langs die rivieren, zullen worden voortgezet.

— Door Z. M. is autorisatie verleend tot herstelling van de maritime Waaijershuis aan het etablissement Willemsdord, met bepaling, dat zij in een schutsluis zal worden veranderd.

— Aan het Athenaeum te Deventer is tot hoogleraar in de kruidkunde benoemd de heer J. F. Hoffmann, med. doct. van Gouda, die van een buitenlandse reis eerstdaags terug verwacht wordt.

— Gedurende het jaar 1839 zijn in de Maas en Goeree binnengekomen 2225 schepen, waaronder van Oost-Indië 99, van West-Indië 12, van Zuid-America 5 en van Noord-America 42; En van daar uitgezeild 2257 schepen, waaronder 83 naar de Oost-Indië, 22 naar de West-Indië en 26 naar Noord-America; behalve de visschoukers, jagers, haringbuisen en bodems die van Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, enz., langs de Zeeuwse stroomen zijn ingekomen of uitgezeild, of die binnen door langs de Wadden van Hamburg, Bremen, enz., zijn aangekomen of derwaarts vertrokken. In 1838 waren aangekomen 1921 en uitgezeild 1917 schepen.

— Aan de bij ons ontvangen *Javaneesche Couranten*, loopende tot den 24 Sept. jl., ontleenen wij nog het volgende:

«Door eenen samenloop van omstandigheden, waaronder de vroegtijdige dood van eenige verdienstelijke leden der natuurkundige commissie in Indië, die doorslaande blijken van ijver en bekwaamheid hebben aan den dag gelegd, is van de uitkomsten der sedert een reeks van jaren door de genoemde commissie gedane wetenschappelijke nasporingen en ontdekkingen, slechts een betrekkelijk gering gedeelte in het licht verschenen, en is dien ten gevolge sedert lang door velen de wensch gekoesterd, dat de bedoelde uitkomsten, en in het algemeen de natuurlijke gesteldheid en voortbrengselen dezer gezegde gewesten, welke belangen zoo naauw aan die van Nederland verbonden zijn, meer algemeen door den druk werden bekend gemaakt, ten einde een zodanige openbaarmaking niet alleen strekke tot bevordering der wetenschappen, maar ook opdat Nederland daardoor den roem zoude kunnen inoogsten, waarop het, ook in dit opzicht, met recht aanspraak heeft. Mogten wij nu dezer dagen het genoegen hebben, hier in Indië te ontvangen, en tot dus ver in het licht verschenen afleveringen der door den verdienstelijken hoogleraar C. L. Blume uitgegeven wordende werken, getiteld: *Flora Javae* en *Rumphia*; met niet minder genoegen vernemen wij, dat het Z. M. onzen geëerbiedigden Koning beiaagd heeft, bij een in de maand Febr. II. genomen besluit, te bepalen, dat in Nederland, op 's Rijks kosten, een afzonderlijk werk in druk zal worden uitgegeven, onder den titel van: *Verhandelingen der Nederlandsche Natuurkundigen, betreffende de voortbrengselen en gesteldheid der Nederlandsche Overzeesche bezittingen*; zulende hetzelfde bevatten:

a. De rapporten en verslagen, door de leden der voormelde natuurkundige commissie, ingevolge afzonderlijke instructie of bevelen, aan het Gouvernement in Indië, of in Nederland in te dienen.

b. De uitvoerige en meer uitgewerkte beschrijvingen en verhandelingen, welke de leden der commissie reeds in Indië hebben opgesteld, of gehouden zijn na hunne terugkomst in Nederland in gereedheid te brengen.

c. De beschrijving van voorwerpen van natuurlijke historie in 's Rijks verzamelingen aanwezig, opgemaakt door de directoren der verzamelingen en verdere daarbij aangeslede personen.

d. Alle verhandelingen en beschrijvingen van voorwerpen in die verze-

lengen aanwezig, welke door andere personen, daartoe uitgenoodigd en genegen, zullen worden aangeleverd.

e. Berigten, uittreksels uit brieven en dergelijke van de meergemelde natuurkundige commissie en andere tot de Musea of tot de overzeesche bezittingen behorende, ter zake betrekkelijk.

«Het toezigt over de samenstelling en redactie van dit werk, hetwelk uit drie deelen zal bestaan, zal worden toevertrouwd aan de heeren C. G. Reinwardt, C. J. Temminck, C. L. Blume en J. van der Hoeven, terwijl de heer Temminck, in het bijzonder, belast zal zijn met de zorg voor de uitgave van het werk, en voor al wat daartoe betrekking heeft; met verdere bepaling, dat de bedoelde verhandelingen en beschrijvingen zullen vergezeld gaan van de daartoe betrekkelijke teekeningen, waartoe, zoo veel mogelijk, zullen worden gebezigd de door de leden der natuurkundige commissie of andere met wetenschappelijke nasporingen van Regeringswege belaste personen, op de plaats zelve, vervaardigde afbeeldingen, schetsen, kaarten, enz., en dat de verhandelingen en verdere opstellen voor het werk in het Nederduitsch of ook, zulks vereischt wordende, in het Latijn zullen worden opgesteld: zulende elk boekdeel bestaan uit 400 bladz. in gr. 4°, met een zestigtal meest gekleurde platen, en geregeld bij drie-maandelijke afleveringen uitgegeven worden. «Met grond mag men de hoop voeden, dat een zodanige hoogst belangrijke onderneming, door de zorg der hievoren genoemde vier geleerden, wier ijver en belangstelling voor de wetenschappen voldoende bekend zijn, met eenen goeden uitslag zal bekroond worden, terwijl wij hierbij den wensch voegen, dat dit werk, onder anderen, ook rijke bouwstoffen moge opleveren voor het *Tijdschrift voor Neerlandisch Indië*, hetwelk meer en meer in belangrijkheden toeneemt, en blijken draagt, dat de zucht om ten algemeenen nutte werkzaam te zijn, ook in Indië niet is uitgedoofd. Ook de hoofdcommissie van onderwijs in Nederlandsch Indië, die, onder de leiding van den verdienstelijken heer J. van der Vinne, met vernieuwden ijver hare beste pogingen aanwendt, om de jeugd, hier te lande, de noodige kennis en bekwaamheden te doen erlangen, zal ongetwijfeld de uitgave van een verhandeling over de natuurkunde van Nederlandsch Indië met belangstelling te gemoet zien, gelijk zij voorzeker niet minder de ijverige pogingen gadeslaat van den heer van Hovevell, theol. doct., tot het leveren eener uitgewerkte aardrijks- en geschiedkundige beschrijving dezer gewesten.»

's GRAVENHAG 3 Jan. Gisteren avond hebben HH. KK. HH. de erfprins en de erfprinses van Oranje de voorstelling van *Pambassadrice* in den Franschen schouwburg alhier met hunne tegenwoordigheid vereerd.

— In zake Casper Seyn heeft de advocaat-generaal Lightenvelt, bij den Hoozen Raad, geconcludeerd tot cassatie van het arrest en van de instructie, op grond, dat een beëdigd klerk den regter-commissaris had bijgestaan bij het getuigen-verhoor, en in het brede getracht te betoogen, dat de nietigheid, daarmede voortvloeiende, in casu niet gedekt was en niet gedekt kon worden.

— Aanstaaenden Donderdag, den 9 dezer, zal voor het Provinciaal Hof van Holland, de zaak dienen van Koopmans, uit Rotterdam, beschuldigd van poging tot moedwilligen doodslag zijner vrouw.

HAARLEM 3 Jan. Gedurende het jaar 1839 zijn alhier ter stede geboren 438 zonen en 417 dochters, te samen 855 kinderen; waaronder 14 paar tweelingen. Gestorven 319 personen van het mannelijk, en 326 van het vrouwelijk geslacht, te samen 645. Gehuwd 198 paren.

ZWOLLE 2 Jan. Maandag avond werd in het gebouw *Odion* alhier, door den heer Alexandre, met zijn gezelschap, de nieuwe zaal van den schouwburg ingewijd. De zaal, die prachtig was verlicht en door een talrijk publiek bezocht, laat niets wenschen over, en beantwoordt volkomen aan het doel.

NIJMEGEN 2 Jan. De aanhoudende lage stand der rivieren, gedurende de laatste maanden, had geen zoo spoedige was van het water kunnen doen verwachten, als welke zich thans vertoont. Hetzelve is sedert eenige dagen buiten de oevers getreden en haart reeds eenige bezorging. Intusschen is hetzelve weder vallende. Den 1 Jan. stond hetzelve in onze rivier, 5 el 54 duim, gisteren, 5 el 59 duim, heden morgen ten 3 ure, 5 el 51 duim, heden middag ten 1 ure, 5 el 45 duim, en heden avond ten 5 ure, 5 el 40 duim. Te Arnhem was de hoogte van den Rijn, den 1 Januarij, 4 el 90 duim, gisteren, 5 el 7 duim, en heden, 5 el 2 duim. Te Keulen was de hoogte van den Rijn, den 30 Dec., 21 voet 8 duim, den 31 Dec., 21 voet 7 duim, en den 1 Jan., 20 voet 10 1/2 duim.

Part. Corresp. SAS VAN GENT 1 Jan. Gedurende de afgelopen maand zijn door het Kanaal van Neuen in- en uitgevaren veertien zeeschepen, te weten negen uit zee binnengekomen en vijf uitgegaan. Van de inkomende, alle naar Gent gedestineerd, waren 7 beladen met suiker, 1 met lijnzaad, en 1 met timmerhout en lijnzaad. Van de uitgevarenen, alle van Gent komende schepen, waren 3 geladen met suiker, lijnwaad en vitriool en 2 geballast. — Sedert het in werking brengen van het Koninklijke besluit van den 12 Junij 1839, N°. 22, bij hetwelk de gemeenschap met België is hersteld, zijn dus in het geheel door gezegd Kanaal gepasseerd dertig inkomende en een en twintig uitgaande zeeschepen, waarvan 24 onder Belgische, 23 onder Hanoversche, 2 onder Knipphauser en 2 onder Mecklenburger vlag.

BELGIE.

Part. Corresp. BRUSSEL 3 Jan. Bij gelegenheid van het nieuwe jaar is de toevloed van bezoekers op het Koninklijk paleis alhier zeer groot geweest. De daarbij gehouden aanspraken hebben niets bijzonders opgeleverd. De afwezigheid van de Koningin is opgemerkt, en men wil weten, dat Hoogstderzelver zwangere toestand daarvan de oorzaak is geweest, zoodat er waarschijnlijk, gedurende den winter, geen partijen door het hof zullen gegeven worden. Den Prins van Arenberg zoude de taak opgedragen zijn, om ter vergoeding daarvan, de Brusselsche aristocratie in zijne salons te vernemen.

Men verzekert, dat de Koning op den nieuwerjaarsdag aan den heer De Theux zoude gezegd hebben, dat hij, na hem de moeilijkste tijden te hebben zien doorkomen, hoopte hem nog lang aan het hoofd der zaken te zullen zien. Zoo dit beweren waar is, zouden daardoor van zelve alle de geruchten van verandering van Ministerie vervallen.

Verscheidene dagbladen gaan voort met hunnen lezers zoogenaamde correspondentien uit Holland op te dissen, waarvan het valsche en onge-

TEGENSTRIJDIGHEDEN IN HET MAATSCHAPPELIJK LEVEN IN CHINA.

I.

De militaire geneesheer, beneden den rang van *Tschouli*, zoo veel als bij ons chirurgijn-majoor, te weten: officieren van gezondheid, van den 3den tot den 2den rang, (*Tschouli-Chin* en *Tschouli-Chan*), waaronder zeer kundige lieden gevonden worden, die veelal na nog drie tot vier jaren dienst, bij gebrek aan vacante plaatsen, moeilijk kunnen geraken tot den eigenlijken rang, die hun zou toekomen, dien van *Tschouli*, en te verzeefs om hun ontslag verzoeken, ten einde zich als burgerlijk geneesheer (*Tschou see*) neder te zetten — deze verdienstelijke lieden worden met den rug aangezien, en zelfs met den nietsbeteekenenden schimpnaam van *Fut-see*, (pil) betiteld, door wizens zonder beschaving of talent, zoo als men er vele onder de *Subalterne* infanterie-officieren in China aantreft, en wier verdiensten hierneder nederkomen, dat zij een peloton weten aan te voeren — iets, dat zeer zeker zoo kunstig niet is, als met een rijtuig met vier paarden den draai in een nauwe straat te nemen — en, dat zij, bij de laatste gelegenheid niet dood geschoten zijnde, die dienst van in den oorlog naast 20 of 30 man te loopen, nog verder kunnen verrigten; voorts, in gewone tijden, de wacht betrekken, exerceren, dit een ander zoo dragelijk, op zijn Chineesch, weten uit te oefenen; maar veelal, wanneer voor de vier honderste maal door den *Khang-hi*, dat is de majoor, *theorie* gehouden wordt, armzalige respondenten blijven, en overigens door hun burgerlijk gedrag, hun corps niet veel eer aan doen, met der tijd echter, op hunne beurt, naar rang van *ancienniteit*, nog *Lhong hi* (kapitein) kunnen worden. Deze weinig betekenende wizens, met en zonder knevels, zien met minachting naar de verdienstelijke geneesheeren *Tschouli-Chin* en *Tschouli-Chan*, wanen zich boven deze mannen van wezenlijke talenten verheven, en drijven deze stille razernij zoo ver, dat zij het beneden hunne waardigheid zouden achten, met die officieren van gezondheid aan dezelfde tafel het middagmaal te houden. In het koffijhuis keeren zij hun den rug toe. Zulke aanstootelijke tegenstrijdigheden neemt men wel niet zoo zeer waar in grooten steden, als *Peking* of *Canton*, maar zij worden vooral in kleinere garnisens-plaatsen opgemerkt.

rijnde van zelve in het oog springt. Het publiek hecht daaraan voelgeene waarde. De tegenspraak van den *Arondode*, betrekkelijk alle verzinsels, heeft alhier eenen gunstigen indruk te weeg gebracht, en vertrouwen versterkt, dat men in de wijsheid van het Nederlandsche vernement stelt.

FRANKRIJK.

PARIS 2 Jan. Gisteren heeft Z. M. de Koning, bij gelegenheid het nieuwe jaar, de gelukwenschingen van onderscheidene aanzienlijke sonen en hooge collegien ontvangen. De daarbij gehouden aanspraken of scheidden zich door niets belangrijks; alleen merkte men in die van graaf d'Appony, namens het corps diplomatique, de verzekering op van volle vertrouwen, dat de wijsheid der Souvereinen en de goede betrekking tusschen de kabinetten op het behoud van den vrede inboezemen, wa Z. M. heeft geantwoord, dat hij hoopte de voldoening te zullen heblom de goede betrekkingen, die tusschen de gouvernementen bestaan, en meer te zien versterken, en dat het jaar 1840 de vervulling zal van de wenschen, welke allen voor den voortduur van den vrede dereld, en de bevestiging van orde en rust koesteren. Ook de aanspr van den heer Sauzet, voorzitter van de Kamer der Algemeenheid, lestelechts éene zinsnede op, die de aandacht tot zich getrokken heeft, melijk, dat Frankrijk, de beroeringen moede, en begeerig naar eendragt welvaart, er naar haakt om, onder de schaduw van den constitution troon, die werksame en vruchtbare rust te genieten, welke alleen aan levendigheid van zijn genie en aan zijn beschavend overwigt voegt. Het antwoord des Konings daarop was van den navolgenden inhoud: «ik gelekkig genoeg ben geweest, te hebben vervuld, wat Frankrijk mij verwachtte, stel ik er ook prijs op, te erkennen, wat ik aan de m tij ondersteuning, welke gij mij zoo loyaal hebt verleend, ben versch digd. Gij zult voortgaan, Mijne heeren, mij die ondersteuning te verlen; want, zijn wij gelukkig genoeg geweest om de verleden gevares boven te komen, is dit ene reden te meer, om voortaan op den weg, ons daarvan bevrijd heeft, te volharden. Opdat de wetten doeltig zijn, en altijd een werktuig van bescherming en nimmer van onderdrukking blijven, behooren zij, die zich aan derzelver loyale uitvoer wijden, van een voldoende magt voorzien zijn, om haar te doen eordigen; billijk is het ook, dat zij door het openbaar vertrouwen ondschraagd worden. Uwe eendragt is daartoe een krachtig middel; eendragt, gegrond, niet op vroegere verbindtenissen, maar op uwe o tuing, op uwe individuele onafhankelijkheid, op het geweten van stemmen. Niemand meer dan ik verlang die toekomst, zoo kostbaar v de vastheid onzer instellingen, en voor het behoud dier zoo roemrijk v kregen en zoo roemrijk verdedigde vrijheden. Wij zullen dezelve erlang dank uwer medewerking, en die van alle goede Fransen; en wij zul alao ons Vaderland verlossen van de rampen, die hetzelve nog zouden knen bedreigen, en het die voordeelen verzekeren, welke het doel van u en mijne wenschen zijn.» — Deze aanspraak is met den herhaalden kn van: *Leve de Koning!* begroet geworden.

— De heer Daguerre heeft een belangrijke verbetering uitgevonden, pens de bewerking van de Daguerrotypie, en wel ten aanzien van het dedeken van de verzilverde plaat met jodium, waartoe, volgens zijne nieuwe methode, met ter zijdestelling van een zijner werktuigen, slechts twee n uten zouden gevorderd worden. Ook spreekt men van een belangrijke nitvinding van zekeren Bianchi, dien het zoude gelukt zijn, om de afteingen hare natuurlijke kleuren, ofschoon eenigermate verzwakt, te d behouden.

DUITSCHLAND.

LEIPZIG 28 Dec. De tegenwoordige Nieuwjaarsmis, die gisteren begon den 15 Januarij eindigt, wordt niet bijzonder door het weder begunstigt. Er valt veel regen, en men heeft vaak de daags 8°—10° warmte. tusschen schijnt zulks geen nadeeligen invloed op de gezondheid uit oefenen. Ook uit verschillende andere oorden van Duitschland ontva men berigten van buitengewoon zacht weder.

MUNSTER 31 Dec. Zoo als bekend is, heeft de landdag der Westphal sche provinciale Stenden, den 8 Junij jl., reeds een ongunstig rapport v treffende het Max. Clemens-koninkrijgsleed. Thans vermoet men als stelli dat door de regering besloten is, dat kanaal op te geven en van den 1 Februarij aanstaanden, zullen er geene verzendingen van goederen d hetzelve meer plaats hebben. Mogt onze handelstand zich voor het verli van dit middel van communicatie spoedig zien schadeloos gesteld, door d daarstellen van den weg, die de gemeenschap tusschen Munster en het K ningrijk der Nederlanden zou gemakkelijk maken; van welken zoo v gesproken is, en ook in bovengezegd rapport der Stenden wordt gewaagd.

STADSNIJEUWS.

Wij vernemen, dat de heer Ferdinand Cellier, een zeer verdienstell violist, die voornemens is op Maandag den 13 dezer in den Franschen schou burg een openbaar concert te geven, gisteren avond in *Felix Meritis* d meesten bijval heeft mogen wegdragen. Naar het oordeel van bevoegd kunstregters, bezit de heer Cellier werkelijk een meer dan buiteng woon talent. Zijne bevallige en weglepende voordragt deed hem v het talrijk en uitgelezen publiek de levendigste toeluchtingen verworven. H was, zoo als een uitstekend kunstenaar zich uitdrukte, *un succès d'enthousiasme*, want de heer Cellier *zingt*, als ware het, op de viool. Wij w felen ook niet, of een ieder zal zich beilijtigen, het aangekondigde conc bij te wonen.

Bestuurder der Spaarbank, opgericht door de beide Amsterdamsche De partementen der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen*, hebben ter ke nisse van de daarbij belanghebbenden gebracht, dat, bij de finale liquidatie der Spaarbank, is gebleken, er als nog een dividend van twee en een hal ten honderd kan worden uitgekeerd, over het, sedert de liquidatie d Spaarbank, uitbetaald kapitaal, dayteekeninge van de maand Mei 1835 verzoekende dienvolgens alle houders van bewijzen, wegens uitbetaald gel den, sedert dien tijd afgegeven, om zich gedurende het jaar 1840, op d

II.

De *Ho-chang*, (plattelands-gerstelijke) maakt als een nederig vasal zijn opwachting bij den *Lie ki*. (heer van het dorp), neemt, hem ontmoetende den hoed in de hand, en daar ziet men dan dien eerwaardigen stumpert, me zijn Chinese kalen kop in regen en wind staan, tot dat de andere zegt: «*Ho-chang poei-chou chin*,» hetwelk zoo veel betekent als: Dominé, we gedekt! Voortwandelende, geeft Dominé de regter zijde aan den *Lie ki* veruimt hij in dit een of ander, zoo wordt hij niet meer ten en ten gevraagd word gedwarsboomed in honderd kleinigheden, en doet men hem bij ied gelegenheid, op de vernederendste wijze, zijne minderheid gevoelen. Di minderheid bestaat eigenlijk in het verschil, dat de ene een volle, en d andere ene ledige beurs heeft; maar meestal gaat de volle beurs gepaard met een ledig hoofd. De arme geestelijke bezit daarentegen veelal nog me talenten, dan juist tot zijn eigen beroep behoeven, maar gaat onder huir dienstelijken man tot zijne voor alle vrome Chinezen hinderlijke onderg schiktheid en onderdanigheid. Niet zelden poogt de talentvolle, karig b verzoldige *Ho-chang* nog iets tot ondersteuning van zijn talrijk huisgezin v verdienen, met het stiftje of penseltje, waarmede de Chinese schrijver (boekverkooper-uitgever) in de stad, en bijzonder te *Peking*, zoo niet eel geheel onbeschaafd, immers veelal een wezen, dat bitter weinig weet, doel hem onverschrokken, voor 7 *mang-li* de bladzijde, krek 15 cents van on geld, en neêrkomende op één *bakmir* en 19 *mang li*, dat is f 2.40 aan Hollandsch geld, voor het drukkenblad van 16 pagina's, uit het Taartaarsch vertalen, terwijl dat werk, volgens de algemeene prijscourant, God betere het! reeds lang genoeg, tot 2 *bakmir* en 10 *mang-li*, of juist f 3 Hollandsch geld, het blad genoterd staat!...

Hoe bitter aanstootelijk staat het derhalve met sommige maatschappelijke betrekkingen in China nog geschapen! En hoe gelukkig mogen wij Chris teoen ons achten, dat het daarmede bij ons geheel anders gesteld is!

«Mijn vader, het is geenszins van heden, dat berouw en wroeging mijn hart verscheuren; van den dag af, dat ik uwe woning heb verlaten, is er voor mij geen geluk mogelijk geweest. Zoo de vloek des Hemels de schreden van een ondankbaren zoon niet had vergezeld, ware het lot mij wellicht gunstiger geweest; in dit geval hadde ik, sinds lang, zonder daarom van laaghaatigheid te kunnen worden beschuldigd, aan uwe voeten mijne genade afgesmeekt; doch een mischien kwalijk geplaatste trotscheid heeft mij daarvan teruggehouden. Maar, dewijl thans een edelmoedige vriend mij een behulpzame hand toereikt, en mij rampzalige eenige belangstelling toont, smee ik u, o mijn vader, dat gij mijne betuigingen van opregt berouw niet verwerpt, en mij uwe zegeningen niet onthoudt, opdat God mijne ondernemingen tot den gewenschten uitslag voere. Er wordt mij in *Duitschland* een betrekking aangeboden; ik neem die met dankbaarheid aan; en wanneer eenige jaren van goed gedrag en beproeving mij van mijne ondeugden zullen gezuiverd hebben, zal ik weder in uwe tegenwoordigheid verschijnen, en de engel, welke ik bij u achterlaat, bijstaan in de heilige taak, om de zorgen van uwen onderdom te verlichten.»

De heer D., zijne hard plegtig uittrekkende, riep hevig ontroerd uit: «Dat God u vergeve, mijn zoon, gelijk ik u in dit oogenblik vergeef! Moogt gij in uwe goede voornemens volharden! dan zal ik mij nog eenmaal in u verheugen!»

Weimige dagen daarna werd het huwelijk van CLARA en D'ABIGNÉ gesloten, en sommigen verwonderden zich, dat de jonggetrouwde vrouw geen enkel juweel droeg. — «Mijn vriend,» fluisterde CLARA haren echtgenoot in bij het uitgaan der kerk, «nemen wij afscheid van mijnen armen broeder, die heden zijn vaderland verlaat.»

Zij gingen, naar kwamen te laat. De jongeling wilde zijne zoo diep beleedigde familie niet ontmoeten, vóór dat hij door een waardiger gedrag het aandenken aan het vorige zou hebben uitgewischt. Hij was onmiddellijk vertrokken. Hij beeldt woord: na weinige jaren mogt hij, in het bijzijn zijns ouden vaders, zijner schutsengel en haren echtgenoot, gelukkige dagen genieten.

BEVALLEN. 1 Jan. D. C. Koenen, geb. van Halteren, D. — 2 Jan. H. A. C. Klijnveld, geb. Geverink, Z. — D. C. B. de Bordes, geb. Boellaard, Z.
OVERLEDEN. 27 Dec. P. Reijnt Bruijns. — 30 Dec. D. Weijlands, 40 j.
31 Dec. A. D. C. Vitta, 8 m. — 2 Jan. M. J. van Thiel, wed. M. Roe-
mer, 65 j.

Voor Extract conform

M. H. GODEFROL

Uit een geregistreerd Exploit, de dato den derden Januarij 1840, gedaan door den deurwaarder E. S. VAN PRAAG, blijkt, dat JOHANN CHRISTOPH PETER, Logement houdende, wonende alhier in de Kalverstraat bij de Jonge Roelensteeg, aan den Edel Achibaren Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements Regtbank te Amsterdam, heeft doen be- teekenen een geregistreerd Extract der Minuten, berustende ter Griffie van welgemelde Regtbank, houdende acte van Depôt, den twintigsten Decem- ber 1800 negen en dertig, door den ondergeteekenden Procureur gedaan; 1°. Van een door den alhier te Amsterdam residierenden openbaren Notaris THEODORUS JOANNES VAN RIET uitgegeven Afschrift eener acte, op den Een en twintigsten November des jaars 1839, ten zijnen overstaan, en in tegenwoordigheid van Getuigen alhier gepasseerd, door BERNARDUS BRUG- MAN, Makelaar, wonende binnen deze stad, op de Heerengracht bij de Brouwersgracht, in qualiteit als speciale gemachtigde van CORNELIS VAN SLINGERLANDT, hoedenmaker, wonende binnen deze stad, in het na te melden Perceel, bevattende de Memorie van lasten van, gelijk mede de Veilconditiën, waarop alhier, met inachtneming van het voorschrift van Ar- tikel 1255 van het thans in werking zijnde Burgerlijk Wetboek, en alzoo ook in tegenwoordigheid van den Regter van het Kanton, alwaar het na te roelden Perceel gelegen is, publiek zoude verkocht worden: Een HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen deze stad, in de Warmoesstraat, aan de Oostzijde, tusschen de Pijlsteeg en St. Jansstraat, Wijk 6, N°. 1335, Sectie G., N°. 1066 van den Kadastralen Legger, groot ééne roede, negen en dertig Ellen, zijnde de voorschreven Acte op den Twee en twintigsten November des jaars 1839 geregistreerd; 2°. Een insgelijks door bovenge- noemden Notaris uitgegeven afschrift van een Procees-Verhaal van Veiling en Toewijzing, door hem opgemaakt, hetwelk den Zes en twintigsten November jongstleden is geregistreerd, waaruit blijkt, dat het hiervooren omschreven Perceel op den Vijf en twintigsten November des jaars 1839, door en ten overstaan van den gedachten Notaris T. J. VAN RIET, en in tegenwoordig- heid van Getuigen, mitsgaders in het bijzijn van den Heer Kantouregister van het Eerste Kanton dezer stad, geadsisteerd met den Heer G. J. ter

